

Miep Diekmann Thesisprijs 2024

- Juryrapport -

Vandaag wordt de tweejaarlijkse Miep Diekmann Thesisprijs uitgereikt, aan de auteur van de beste masterscriptie in het veld van de jeugdliteratuurstudie. De prijs wordt voor de zesde keer uitgereikt. Met deze zesde editie kunnen we ondertussen met meer zekerheid stellen dat er sprake is van een echte traditie.

De zeven ingezonden scripties gaan over heel verschillende onderwerpen: van inheemse horror voor kinderen en multimodale, digitale communicatie in Young Adult-boeken tot de subversieve macht van verdriet in queerromantiek. De breedte van de jeugdliteratuur en de studie ervan wordt daarnaast zichtbaar in de besproken tekstsoorten: aan bod komen onder meer historische jeugdboeken, Young Adult-romans, graphic novels en prentenboeken.

De jury was zeer te spreken over de maatschappelijke relevantie van de onderwerpen, de goed uitgewerkte theoretische zoeklichten en de vaak interdisciplinaire aanpak. Samen laten de scripties overtuigend de veelzijdigheid en complexiteit van het jeugdliteratuuronderzoek zien.

Wat de jury aangenaam verraste, was de grote ambitie die van de scripties afspatte. Het maakte het beoordelen van de scripties tot een zeer plezierige aangelegenheid. Jenthe van Reede schreef een scriptie over digitale communicatie in Young Adult graphic novels. Zij durfde het aan om een onderwerp te verkennen dat tot op heden nog nauwelijks is onderzocht. Iana Nikitenko schreef een zeer genuanceerde scriptie over trauma in Soviet graphic novels. De jury heeft veel waardering voor het sterke theoretische raamwerk, zowel wat betreft inhoud als structuur. De scriptie van Lien Claeys over de rol van verdriet in de jongerenroman *They Both Die at the End* van Adam Silvera maakte, naast het vernieuwende en interessante onderwerp, veel indruk op de jury vanwege de prachtige schrijfstijl en de secuur opgebouwde analyse. Suzanne Dujardin schreef haar scriptie over migratie in jeugdboeken. Het is een onderwerp van alle tijden, maar haar analyse van het beeld van migratie in een aantal hedendaagse jeugdboeken laat zien dat het onderwerp misschien wel urgenter is dan ooit tevoren. Ambitie is ook kenmerkend voor de scriptie van Sietse Hagen, die inheemse horrorverhalen voor lezers van verschillende leeftijden onderzocht op de functies die deze verhalen kunnen vervullen in het leven van mensen uit die inheemse culturen. Net als in de scriptie van Jenthe van Reede gaat het hier bovendien om een onderbelicht onderwerp. Dat geldt al evenzeer voor de scriptie van Semmy Claassen over menstruatiefictie, waarin een oud taboe aan de kaak wordt gesteld.

Ambitie en een origineel onderwerp kenmerken zeker ook de scriptie die door de jury tot winnaar is verkozen. De auteur van *De Gedwongen Moeders van het Kapitalisme: De Ideologische en Symbolische Rollen van het Vrouwenlichaam in Hedendaagse Jeugdliteratuur*

over Heksenvervolging in Middeleeuws Europa is Will Kranendonk. Zij heeft een scriptie geschreven die op alle onderdelen blijkt geeft van zowel een sterk besef van de traditie in jeugdliteratuuronderzoek naar heksenvervolging als een grote behoefte om een nieuw perspectief te presenteren. Haar uitwerking van de marxistisch-feministische lens geeft blij van een eigen, creatieve verwerking van bestaande theorieën. In haar theoretische raamwerk en haar genuanceerde analyses legt Will Kranendonk een overtuigende connectie tussen historische jeugdboeken over middeleeuwse heksenjachten en hedendaagse problematiek. Om de schrijfster zelf te citeren uit haar interview met *Univers*, het magazine van de Universiteit van Tilburg, waar ze afstudeerde:

“In een van de boeken die ik onderzocht komt een personage met autisme voor. Zij woont in een dorp waar vroeger heksen werden vervolgd. In een betekenisvolle passage zegt zij: ‘Ik ben als de heksen want ik ben anders en word ook buitengesloten’. Lezers die zichzelf in de woorden van dit personage herkennen, kunnen zich via de hoofdpersoon identificeren met de heksen en hun ideologie. Daarmee leren zij dat het goed is om – net als de heksen – zelf keuzes te maken over wie je wil zijn en hoe je je verhoudt tot je eigen lichaam.”

De jury herkent in het werk van Will Kranendonk niet alleen een goede wetenschapper, maar ook iemand die de verbinding tussen wetenschappelijke theorie en maatschappij opzoekt. De juryleden hoorden ook echo's van Miep Diekmann zelf in de winnende scriptie: net als Miep Diekmann benadrukt Will Kranendonk het belang van anders mogen zijn, van eigen keuzes mogen maken, van gesprekken aangaan over moeilijke onderwerpen, en last but not least, de noodzaak om gedegen onderzoek te doen naar jeugdliteratuur.

Dit alles maakt dat de jury unaniem verheugd is deze laureate te mogen bekronen en van harte te mogen feliciteren met de Miep Diekmann Thesisprijs 2024.

Helma van Lierop-Debrauwer

Helen Limon

Vera Veldhuizen